

Par jautājumiem, kas saistīti ar epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu izglītības iestādēs 2021./2022.mācību gadā

1. Noteikumu Nr.360 40⁵.punkts paredz:

“40.⁵ Izglītības iestāde:

40.⁵ 4. organizē pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpes izglītojamo testēšanu atbilstoši Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļvietnē publicētajam algoritmam. Covid-19 testu neveic izglītojamie ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.

Lai izpildītu šo pienākumu izglītības iestāde var noteikt kā Noteikumu Nr.360 40.⁵1.apakšpunktā minētās atbildīgās personas klašu audzinātājus, uzdodot tiem sazināties ar katra skolēna likumisko pārstāvi (piemēram, vecāku), lai noskaidrotu, kuriem no audzēkņiem ir sadarbspējīgs sertifikāts, bet kuriem būs nepieciešama testēšana atbilstoši Slimības un profilakses kontroles centra norādījumiem.

2. Audzēkņu testēšana

Izglītības iestādei ir pienākums organizēt testēšanu ievērojot Noteikumu Nr.360 40⁹.punktā noteikto kārtību.

*“40.⁹ Izglītības iestādē izglītojamo (izņemot pirmsskolas izglītības pakāpē un augstākās izglītības studiju programmas) **testēšanu organizē sadarbībā ar laboratoriju, kura veic Covid-19 testus.** Izglītības iestādei ir tiesības nodot minēto izglītojamo datus (vārds (vārdi), uzvārds, personas kods, dzimums, deklarētās, reģistrētās vai personas norādītās dzīvesvietas adrese, kontaktinformācija – tālruņa numurs, elektroniskā pasta adrese, ja tāda ir, pilsonības valsts, dzimšanas datums, klase (kurss, grupa)) un pilngadīga vai nepilngadīga izglītojamā likumiskā pārstāvja elektroniskā pasta adresi attiecīgajai laboratorijai. Laboratorija testēšanas rezultātu ievada e-veselības sistēmā un nosūta pilngadīgam izglītojamam vai nepilngadīga izglītojamā likumiskajam pārstāvim uz viņa norādīto elektroniskā pasta adresi. Izglītības iestādei ir tiesības nodot laboratorijām nodarbināto datus (vārds (vārdi), uzvārds, personas kods, dzimums, deklarētās, reģistrētās vai personas norādītās dzīvesvietas adrese, kontaktinformācija – tālruņa numurs, elektroniskā pasta adrese, ja tāda ir, pilsonības valsts, dzimšanas datums, izglītības iestādes nosaukums). Ja nodarbinātie un izglītojamie pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē (tai skaitā profesionālās ievirzes izglītības programmās) atgriežas izglītības iestādē pēc prombūtnes vai neiekļaujas izglītības iestādes testēšanas grafikā, viņi ne vēlāk kā 48 stundu laikā pirms ierašanās izglītības iestādē Covid-19 testu veic patstāvīgi laboratorijā, kura sadarbojas ar attiecīgo izglītības iestādi un kurai ir nodoti izglītojamā un nodarbinātā dati. Pozitīva Covid-19 testa gadījumā laboratorija par to informē attiecīgo izglītības iestādi.”*

Tātad atbilstoši Noteikumos Nr.360 noteiktajai kārtībai izglītības iestādei ir jāorganizē testēšana audzēkņiem, kuri plāno **klātienē** apmeklēt nodarbības un nevar uzrādīt derīgu sadarbspējīgu sertifikātu.

Izglītojamajam vai vecākam skolas atbildīgajai personai ir **jāuzrāda** sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts vai apliecinājums (papīra vai digitālā formā) par negatīvu Covid-19 testa rezultātu.

Attiecībā uz testēšanas procesa organizāciju, iestāde nodrošina, ka apstrādājamo datu apjoms nepārsniedz Noteikumu Nr.360 40.⁹punktā noteikto apjomu.

3. Vecāku pienākumi.

Saskaņā ar Izglītības likuma 58.panta pirmo daļu vecākiem (personām, kas realizē aizgādību) ir pienākums:

- 1) savu spēju un materiālo iespēju robežās nodrošināt ģimenē bērna izglītošanai, veselībai, attīstībai un sadzīvei nepieciešamos apstākļus;
- 2) sadarboties ar izglītības iestādi, kurā mācās bērns, ar pedagogiem un citām mācību procesā iesaistītām personām;
- 3) ievērot bērna, pedagoga un citu personu likumiskās tiesības un intereses;
- 4) informēt izglītības iestādes vadītāju par bērna veselības stāvokli un citiem apstākļiem, ja tiem var būt nozīme mācību procesā.

Tādējādi bez sadarbspējīga vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta vai negatīva testa vai atteikums lietot mutes un deguna aizsegu, izglītojamais **nevarēs piedalīties klātienē mācībās.**

Lai izmantotu Izglītības likuma 3.panta pirmajā daļā paredzētās tiesības uz izglītību, **vecākiem ir tiesības savam bērnam izvēlēties mācību satura apguvi ģimenē, kas iespējama no 1.līdz 8.klasei (ieskaitot).** Vecākiem, izvēloties mācību satura apguvi ģimenē, nav nepieciešams iesniegt ārsta izziņu vai psihologa atzinumu.

Vienlaikus svarīgi atcerēties, ka **izglītība ģimenē nav attālinātās mācības** - par mācību procesu un tā rezultātiem atbildību uzņemas paši vecāki, izglītības iestāde sniedz metodisko atbalstu un vienojoties par iegūto zināšanu pārbaudi.

4. Iestādes atbildība.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.360 40.⁵ punkta 40.⁵ 1.apakšpunktu izglītības iestādei ir pienākums noteikt kārtību par Covid-19 infekcijas izplatības sabiedrībā novēršanas pamatprincipu un no tiem izrietošo prasību ievērošanu.

Saskaņā ar Izglītības likuma 30.panta pirmo daļu izglītības iestādes vadītājs atbild par izglītības iestādes darbību un tās rezultātiem, par šā likuma un citu izglītības iestādes darbību reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu.

5. Tiesību normu hierarhija.

Saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta sesto daļu gadījumā, ja konstatē pretrunu starp:

- 1) dažāda juridiska spēka tiesību normām, piemēro to tiesību normu, kurai ir augstāks juridiskais spēks;
- 2) vienāda juridiska spēka vispārējo un speciālo tiesību normu, vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma;
- 3) vienāda juridiska spēka tiesību normām, piemēro jaunāko tiesību normu (noteicošais ir tiesību normas pieņemšanas datums);

4) vienāda juridiska spēka jaunāku vispārējo tiesību normu un vecāku speciālo tiesību normu, vecāko speciālo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl tās mērķis nav pretrunā ar jaunākas vispārējās tiesību normas mērķi.

6. Noteikumu Nr.360¹ tiesiskais pamats.

Saskaņā ar Ministru kabineta iekārtas likuma 31.panta pirmās daļas 1.puntu Ministru kabinets var izdot ārējos normatīvos aktus – noteikumus, ja likums Ministru kabinetu tam īpaši pilnvarojis.

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4.panta pirmā daļa nosaka, ka Covid-19 infekcijas izplatīšanās vai izplatīšanās draudu gadījumā Ministru kabinets epidemioloģiskās drošības nolūkos var noteikt: īpašus epidemioloģiskās drošības pasākumus, kurus personām nepieciešams veikt (7.punkts) un izglītības procesa organizēšanas nosacījumus un kārtību, tai skaitā mācību procesa nodrošināšanai attālināti (8.punkts).

Noteikumi Nr.360² ir izdoti saskaņā ar Epidemioloģiskās drošības likumu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumu un Farmācijas likumu, kuru jaunākām un speciālajām tiesību normām ir augstāks juridisks spēks attiecībā pret citu likumu vispārējām un vecākām tiesību normām.

SKOLAS KOMENTĀRI:

Cienījamie vecāki!

Ar augstākminēto vēlamies norādīt, ka veiktie grozījumi tiesiskajā regulējumā, kas paredz, ka Covid-19 infekcijas testēšanai tiek pakļauti pilnīgi visi Latvijas izglītības iestādēs esošie izglītojamie, protams gan vecākos, gan izglītības iestāžu vadītājos ir raisījis pamatotas bažas par tiem bērniem, kuri nespēj veikt Covid-19 siekalu testu, jo viņiem nav atbilstošo iemaņu testa veikšanai, bet kā alternatīvu izmantot nazofaringiālo testēšanas metodi iknedēļas skrīninga veikšanai, izglītojamo vecāki kategoriski noliedz.

Ņemot vērā, ka mums rūp, lai ikvienam izglītojamam tiktu nodrošināta iespēja piedalīties epidemioloģiski drošā mācību procesā, meklējot iespējas izglītojamiem, īpašajiem bērniņiem ar dažādas pakāpes veselības traucējumiem, veikt Covid-19 testēšanu iespējami saudzīgākā veidā, neizmantojot nazofaringiālo testēšanas metodi, **sarunās ar Veselības ministriju tika panākta vienošanās**, ka speciālo skolu audzēkņi tiks testēti

¹ Izdoti saskaņā ar [Epidemioloģiskās drošības likuma 3. panta](#) otro daļu, [14. panta](#) pirmās daļas 5. punktu, [19. panta](#) pirmo un 2.¹ daļu, [19.¹ pantu](#), [30. panta](#) trešo daļu, [31. panta](#) piekto daļu, [39. panta](#) pirmo un otro daļu, [Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4. panta](#) 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. un 21. punktu, [6.¹ panta](#) otro daļu, [6.³ panta](#) otro daļu, [6.⁴ panta](#) otro daļu, [6.⁷ panta](#) pirmo, otro un trešo daļu, [6.⁹ panta](#) otro daļu un [10.⁴ panta](#) trešo daļu un [Farmācijas likuma 5. panta](#) 3. un 12. Punktu.

² Izdoti saskaņā ar [Epidemioloģiskās drošības likuma 3. panta](#) otro daļu, [14. panta](#) pirmās daļas 5. punktu, [19. panta](#) pirmo un 2.¹ daļu, [19.¹ pantu](#), [30. panta](#) trešo daļu, [31. panta](#) piekto daļu, [39. panta](#) pirmo un otro daļu, [Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4. panta](#) 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. un 21. punktu, [6.¹ panta](#) otro daļu, [6.³ panta](#) otro daļu, [6.⁴ panta](#) otro daļu, [6.⁷ panta](#) pirmo, otro un trešo daļu, [6.⁹ panta](#) otro daļu un [10.⁴ panta](#) trešo daļu un [Farmācijas likuma 5. panta](#) 3. un 12. Punktu.

uz Covid-19, individuāli izvērtējot katru gadījumu un lemjot par risinājumiem, kas katram konkrētam skolēnam būtu draudzīgāks un neradītu traumējošu psiholoģisku ietekmi.

VECĀKI! Aicinu ziņot skolai un vienoties par Jūsu bērna testēšanu individuāli izvērtējot, kā to veikt bērnam visatbilstošākajā un saudzīgākajā veidā.

Pastāv iespēja lietot dažādas metodes, individuāli pieejot katram bērnam. Primāri paredzēts testu veikšanai izmantot siekalu paraugus, t.sk., ja nepieciešams, paraugu savākšanai izmantojot konteinerus, kas līdzīgi "Čupa Čups" konfektēm (LolliSponge). Ja tas nebūs iespējams, tiek vērtēta iespēja izmantot cita veida metodes paraugu savākšanai, piemēram veicot mutes un deguna iztriepes, uztriepes paņemšanu ar tamponu no smaganām un mutes dobuma u.c.